

dom udvider EU's magtområder og tillægger EU-institutionerne kompetencer, som traktaterne ikke har tiltænkt dem, eller overfører kompetencer mellem traktater og ændrer de traktatfæstede spilleregler. Forslagsstillerne er stærkt bekymrede over denne udvikling med en domstol som politisk aktør og ser det som en trussel imod de grundlæggende demokratiske principper, at en domstol kan træffe afgørelser om traktaternes grundlæggende udformning. Det er på denne baggrund, forslagsstillerne ønsker indført et forbud imod, at EF-Domstolen træffer politiske afgørelser. En vedtagelse af nærværende forslag pålægger regeringen at tage diskussionen op ved først kommende lejlighed i kredsen af medlemslandenes regeringer.

Problemet knytter sig særlig til den såkaldt teleologiske fortolkningsstil, som Domstolen anvender, altså en formålsfortolkning, ifølge hvilken den konkrete retsakts fortolkning lægges til grund. Dette fører i sagens natur ofte til en mere politisk end juridisk tilgang. Herom skriver professor, dr.jur. Ulla Neergaard og lektor, ph.d. Ruth Nielsen i »EU-ret«, 4. reviderede udgave, 2005, på side 164: »EU's og Fællesskabets formål (...) har stor retlig betydning, da EU-retten som hovedregel fortolkes teleologisk, hvilket indebærer, at retsanvenderne søger at finde den forståelse af en omtvistet bestemmelse, der mest effektivt kan realisere dens målsætning. De målsætninger, der opstilles i traktatkomplekset, findes som nævnt i kap. 1 navnlig i art. 2 EF og art. 2 EU.« Disse to artikler foreskriver de politiske målsætninger for samarbejdet. Eksempelvis siger artikel 2 TEF: »Fællesskabet har til opgave gennem oprettelsen af et fælles marked og en Økonomisk Monetær Union samt gennem iværksættelsen af fælles politikker eller aktioner som omhandlet i artikel 3 og 4 i Fællesskabet som helhed at fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig udvikling af den økonomiske virksomhed, et højt beskæftigelsesniveau, et højt socialt beskyttelsesniveau, ligestilling mellem mænd og kvinder, en bæredygtig og ikke-inflationær vækst, høj konkurrenceevne og en høj grad af konvergens med hensyn til de økonomiske resultater, et højt niveau for miljøbeskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten, højnelse af levestandarden og livskvaliteten, økonomisk og social samhørighed samt solidaritet mellem medlemsstaterne.«, ligesom artikel 2 TEU indeholder en lignende formulering. Det synes således klart, at EF-Domstolens formålsfortolkningsstil (teleologi) har en klart politisk baggrund.

Fra retspraksis ses som et udslag af den politiske domstolspraksis bl.a. Keck-dommen (C-268/91), hvor EF-Domstolen detaljeregulerede inden for markedsføringsreglerne. I bogen »EU-ret i kontekst« side

218 formulerer professor i EU-ret, dr.jur. Hjalte Rasmussen det således: »Keck-dommen illustrerer godt et aspekt af det problem, som handler om EF-Domstolens angivelige policymaking eller ligefrem dens judicielle aktivisme, dens judicial activism, som er omhandlet i kapitlerne 1 og 6 ovenfor. Dette problem handler om, hvorvidt det er videnskabeligt hensigtsmæssigt at underkaste en institution som Domstolen en policy-analyse, hvilket jo forudsætter, at den i større eller mindre grad er involveret i politikeren – i politikmageri.«

Af andre domme, hvor EF-Domstolen har optrådt politisk eller har ændret de grundlæggende spilleregler, skal nævnes:

- Tjernobyl-dommen C-70/88, hvor domstolen ved at tillægge Europa-Parlamentet søgsmålskompetence ændrede magtdivisionen i traktaterne.
- Costa-ENEL-dommen C-6/64, hvor EU-retten blev givet forrang frem for national ret og i øvrigt suppleres af C-106/77 (det italienske finansministerium mod Spa Simmenthal), der tillægger de nationale domstole kompetence til at tilsidesætte de nationale parlamenters love, såfremt de er i strid med EU-retten.
- Cassis de Dijon-dommen C-120/78, som udvidede undtagelsesbestemmelserne i TEF artikel 30.

Hertil knytter sig den nylige afgørelse fra Retten i Første Instans, der flytter dele af søjle II om det forsvars- og udenrigspolitiske samarbejde til søjle I, jf. T-306/01 (Yusuf og Albarakaat International Foundation). Der er i den juridiske teori bred enighed om, at disse domme er eksempler på markante ændringer i EF-traktaternes indhold. Blandt nylige afgørelser, der understreger de alvorlige problemer med EF-Domstolens politiske virksomhed, kan endvidere nævnes ophævelsen af den danske bopælspligt ved erhvervelse af landbrugsejendom (C-370/05). Der er utvivlsomt her tale om en særdeles udvidet fortolkning, grænsende til det politiske, idet domstolen allerede i sine bemærkninger til dommen understreger, at der ikke er tale om en diskriminerende regel i den danske lov. Således er der ikke tale et egentligt traktatbrud i TEF artikel 28's forstand, og domstolen træffer sin afgørelse ud fra en politisk vurdering af de danske bestemmelser. En sådan ønsker forslagsstillerne ikke skal kunne finde sted. Ligeledes synes dommen om de danske pensionsafskrivningsregler (C-150/04) klart at have en mere politisk end stringent juridisk begrundelse.

Som politiker må man spørge sig selv, om det virkelig er en domstols opgave at træffe afgørelse om EU-rettens forrang, Europa-Parlamentets søgsmålskompetence, udvidelse af politikområderne under søj-